IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych (nr 60)**

z dnia 14 września 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych (nr 60)

14 września 2021 r.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Suskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1539).

W posiedzeniu udział wzięli: **Ireneusz Zyska** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pełnomocnik rządu do spraw odnawialnych źródeł energii wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Szwed-Lipińska** dyrektor Departamentu Źródeł Odnawialnych Urzędu Regulacji Energetyki wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Aleksandra Kacprzak, Sylwia Łaska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Grabarczyk, Jarosław Lichocki, Wojciech Paluch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dzień dobry. Szanowni państwo, będziemy zaczynać. Jest kilka minut po czasie. Wiem, że jest nas mało na sali, dlatego że są posiedzenia innych komisji, ale ponieważ nie ma tutaj specjalnie kontrowersyjnych poprawek Senatu, mam nadzieję, że pójdzie nam sprawnie, nie będzie jakiegoś większego problemu.

Szanowni państwo, witam serdecznie na posiedzeniu Komisji. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Witam wszystkich gości.

Stwierdzam kworum.

Witam pana ministra Ireneusza Zyskę, sekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pełnomocnika rządu do spraw odnawialnych źródeł energii, pana Marcina Ścigana, dyrektora Departamentu Odnawialnych Źródeł Energii w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, panią Katarzynę Szwed-Lipińską, dyrektor Departamentu Źródeł Odnawialnych w Urzędzie Regulacji Energetyki, panią Martę Gos, naczelnik w Departamencie Źródeł Odnawialnych w Urzędzie Regulacji Energetyki.

Dzisiejsze posiedzenie przewiduje rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1539). Senat zaproponował sześć poprawek. Teraz poproszę o stanowisko rządu do tychże poprawek. Później przejdziemy do ewentualnej dyskusji i głosowań.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pełnomocnik rządu do spraw odnawialnych źródeł energii Ireneusz Zyska:

Dzień dobry państwu. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo posłowie, chciałbym się ustosunkować do uchwały przyjętej przez Senat i sześciu poprawek wprowadzonych do ustawy, chciałbym przedstawić stanowisko Ministra Klimatu i Środowiska.

Odnośnie do poprawki nr 1, gdzie w art. 1 w pkt 4 w lit. c w ust. 6a po wyrazie „prosumentowi” dodaje się wyrazy „energii odnawialnej”, popieramy tę poprawkę. Poprawka jest oczywista ze względu na zasady techniki prawodawczej i konieczność jednolitego i przejrzystego stosowania pojęć w ustawie.

W poprawce nr 2 w art. 1 w pkt 16 w lit. c w ust. 5a po wyrazach „pod warunkiem że operator systemu dystrybucyjnego" dodaje się wyraz „elektroenergetycznego". Minister Klimatu i Środowiska popiera tę poprawkę również ze względu na zasady techniki prawodawczej i konieczność jednolitego i przejrzystego stosowania pojęć w ustawie.

Poprawka nr 3. W art. 1 w pkt 30 w lit. a w ust. 10a po wyrazach „do sieci" dodaje się wyrazy „instalacji odnawialnego źródła energii". Tę poprawkę również popieramy ze względu na zasady techniki prawodawczej i konieczność jednolitego i przejrzystego stosowania pojęć w ustawie.

Poprawka nr 4 zakłada skreślenie w całości art. 2. Tutaj wnoszę o odrzucenie tejże poprawki. Dotyczy ona przepisu, który może zacytuję. Zgodnie z art. 2, w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa w art. 39 w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu: „nieruchomość jest wydzierżawiana spółkom kapitałowym, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 18 marca 2010 roku o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw aktywów państwowych oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych w celu budowy, modernizacji lub rozbudowy urządzeń lub instalacji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej, zapewniających bezpieczeństwo i podtrzymujących funkcjonalność mienia ujawnionego w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym".

Otóż panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Senat przegłosował skreślenie owego przepisu, nie zgadzając się, argumentując to w ten sposób, że przepis ten daje szczególne preferencje dla spółek Skarbu Państwa, jeżeli chodzi o gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa, które jest w dyspozycji Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, z przeznaczeniem na instalacje energetyczne. Chodzi o montaż, budowę odnawialnych źródeł energii na gruntach gorszej klasy, V, VI klasy, na nieużytkach bez trybu przetargowego, oczywiście po cenie rynkowej i w ramach umowy, odpłatnej umowy dzierżawy. Argumentowaliśmy to podczas debaty, dyskusji zarówno na forum komisji senackich, jak też na sali plenarnej, jednakże argumenty te nie znalazły uznania w oczach izby wyższej parlamentu. Głównie przewijał się tam ton oceny, że są to spółki Skarbu Państwa.

Tymczasem, Wysoka Komisjo, nie chodzi o spółki Skarbu Państwa, chodzi – tak jak jest to zapisane w przepisie – o podmioty, które są ujawnione w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej. Mogę państwu powiedzieć, że wśród owych podmiotów oczywiście są spółki Skarbu Państwa, ale są także podmioty z kapitałem prywatnym, duże podmioty z kapitałem prywatnym. Nie wiem, czy mogę wymieniać je z nazwy, ale jeden z tych podmiotów jest zarządcą, dystrybutorem energii w Warszawie, w województwie mazowieckim. Państwo zapewne wiedzą, o jaki podmiot chodzi, niemniej nie jest to jedyny podmiot.

Chciałbym powiedzieć, że jest co najmniej pięć argumentów przemawiających za tym, żeby przepis ten utrzymać w ustawie. Otóż po pierwsze, przepis, o czym już powiedziałem, nie dotyczy jedynie spółek Skarbu Państwa, dotyczy spółek lub grup kapitałowych zarządzających infrastrukturą krytyczną bez względu na to, czy są one zależne od Skarbu Państwa czy też nie.

Ponadto nowelizacja wprowadza pewne usprawnienia mające na celu wykorzystanie majątku w celu oddania nieruchomości w dzierżawę, jednak jedynie rzecz podmiotów władających lub zarządzających infrastrukturą krytyczną oraz jedynie w celu budowy, modernizacji lub rozbudowy urządzeń lub instalacji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej. W przypadku gdybyśmy usunęli ów przepis, a Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa ogłaszałby dysponowanie, propozycje zbycia takich gruntów bądź to w trybie dzierżawy, bądź to w trybie sprzedaży, nie miałby do końca wpływu na to, na jaki cel owe grunty albo nieużytki zostaną przeznaczone, podczas gdy w ustawie cel ten jest jednoznacznie określony.

Dodatkowo uprzywilejowanie podmiotów zarządzających infrastrukturą krytyczną nie odbywa się w procesie ustawodawczym po raz pierwszy. Takie rozwiązanie obowiązuje już na gruncie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, która obowiązuje od 2019 r.,

a która przewiduje odstępstwo od zasady ograniczania obrotu nieruchomościami rolnymi w odniesieniu do spółek kapitałowych zarządzających infrastrukturą krytyczną.

Kolejny argument to fakt, że postulat wprowadzenia tego przepisu został zgłoszony przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Postulat ten narodził się w trybie dyskusji nad projektem ustawy. Pochodził właśnie ze środowiska związanego z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. W pewnych przypadkach ograniczenie zakresu wykorzystania udostępnionego gruntu musi być wprowadzone, a dzisiaj Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa nie ma możliwości, żeby dedykować to na taki a nie inny cel.

Ponadto niejako ubocznym, ale dodatkowym celem regulacji planowanej do wprowadzenia będzie ułatwienie realizacji inwestycji również spółkom energetycznym zależnym od Skarbu Państwa, ale nie wyłącznie na rzecz owych podmiotów. Chciałbym podkreślić, Wysoka Komisjo, że troszeczkę postrzegamy naszą rzeczywistość w sposób fragmentaryczny, wyrywkowy. Jeżeli oczekujemy od państwa polskiego, a również, co za tym idzie, od podmiotów uczestniczących na rynku energii, takich jak duże spółki energetyczne, że będziemy uczestniczyć w procesie transformacji energetycznej, będziemy osiągać cele związane z dążeniem do neutralności klimatycznej, do obniżenia emisyjności gospodarki, to musimy też zastanowić się, jakie, zgodnie z prawem oczywiście, możemy zastosować rozwiązania prawne, które wspomogą ów proces. Jeżeli na jednej linii startu postawimy podmioty, które dzisiaj są obciążone dużym śladem węglowym, muszą kupować znaczne ilości uprawnień do emisji CO_2, jeżeli podmioty te będą rywalizować z podmiotami, które nie mają takich ograniczeń w zakresie inwestycji i wytwarzania odnawialnej energii, to proces transformacji będzie naznaczony jakimś błędem, powiedziałbym, grzechem pierworodnym związanym z tym, że utrudniamy realizację zasadniczego celu, a przecież, szanowni państwo, koszty transformacji energetycznej ponosi całe polskie społeczeństwo. W związku z tym powinniśmy pomóc również takim podmiotom, uwzględniając także miejsca pracy w spółkach energetycznych, powinniśmy przedstawić pewne propozycje budowy alternatywy dla sektora węglowego w sposób długofalowy, wieloletni. Jest to między innymi taka propozycja.

Przedstawialiśmy to też w Senacie, ale argumenty te nie spotkały się uznaniem izby wyższej. Mam nadzieję, że i Komisja, i Sejm jednak przychylą się do naszego stanowiska, tak jak podkreślałem wcześniej, stanowiska spójnego ze stanowiskiem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. To było odnośnie do poprawki nr 4.

Panie przewodniczący, została jeszcze poprawka nr 5. W poprawce nr 5 w art. 6 w ust. 1... Przepraszam, jeszcze jeżeli chodzi o poprawkę nr 4, wnoszę o przegłosowanie odrzucenia poprawki Senatu.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Rozumiemy.

Sekretarz stanu w MKiŚ, pełnomocnik rządu do spraw odnawialnych źródeł energii Ireneusz Zyska:

Poprawka nr 5. W art. 6 w ust. 1 wyrazy „wytwórców energii elektrycznej w małej instalacji" zastępuje się wyrazami „wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji". Popieramy tę poprawkę. Jest ona oczywista ze względu na zasady techniki prawodawczej.

I poprawka nr 6. Tutaj Senat przegłosował skreślenie w całości art. 20. Popieramy tę poprawkę, jednocześnie deklarując bezzwłoczne przystąpienie do przygotowania stosownego projektu rozporządzenia. W tej sytuacji Senat wykreślił przepis dotyczący rozporządzenia, które w tej chwili obowiązuje. Tak czy inaczej musielibyśmy przygotować i przyjąć akt wykonawczy, czyli rozporządzenie, nowe rozporządzenie. Zgadzamy się zatem z tą poprawką, akceptujemy ją. To tyle – ustosunkowując się do sześciu poprawek.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. W związku z tym mam pytanie do Biura Legislacyjnego, czy w takim razie poprawki legislacyjne, czyli poprawki nr 1, 2, 3 i 5 możemy głosować łącznie, a ewentualnie poprawki nr 4 i 6 rozdzielnie. Bardzo proszę.

Legislator Jarosław Lichocki:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, oczywiście poprawki nr 1–3 i 5 można głosować łącznie, natomiast poprawki nr 4 i 6 proponujemy głosować oddzielnie.

Senat w uzasadnieniu, jeśli już mowa o poprawkach nr 4 i 6, odniósł się do naruszeń rangi konstytucyjnej, przynajmniej jeśli chodzi o poprawkę nr 4 i art. 2. Powiem pokrótce, jeżeli można, że nie podnosiliśmy takich zarzutów. Szczerze powiedziawszy, nawet nie bardzo je rozumiemy. Senat wskazuje, że art. 2 miałby naruszać art. 22 konstytucji w zakresie złamania zakazu ograniczenia wolności działalności gospodarczej. Przypomnijmy, że przepis umożliwia bezprzetargowe wydzierżawianie z zasobu nieruchomości przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa określonych nieruchomości określonym podmiotom. Trudno jest zidentyfikować zakaz ograniczenia wolności działalności gospodarczej, ograniczenie wolności działalności gospodarczej, które miałoby tutaj miejsce. Nie wiem, czy miałaby być ograniczona działalność gospodarcza Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa czy działalność innych podmiotów. Trudno tutaj zidentyfikować i odkodować zarzut określony w uzasadnieniu do uchwały Senatu. Tym samym naruszenie zasady racjonalności działań prawodawcy, którą Senat wywodzi z art. 2 konstytucji, w tym przypadku też trudno uznać za uzasadnione, bowiem trudno znaleźć takie orzeczenia wśród orzeczeń, orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego.

Natomiast co do wątpliwości odnośnie do zasady naruszenia zasady równości, pragniemy zwrócić uwagę, że w katalogu podmiotów, które są zwolnione z przetargowego nabycia nieruchomości Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, są już spółki Skarbu Państwa. W katalogu z art. 39 ustawy o nabywaniu nieruchomości rolnych Skarbu Państwa znajdują się podmioty, które cechują się określoną cechą relewantną. Jest to kwestia mocno ocenna. Wymagałaby ona przeprowadzania pogłębionych analiz. Natomiast my nie podzielamy zgłoszonych uwag.

Natomiast poprawka nr 6 utrzymuje w mocy przepisy wykonawcze, które utraciłyby moc w wyniku pośredniej zmiany upoważnienia. W zasadach techniki prawodawczej rzeczywiście nie ma bezpośrednio przepisu wskazującego na konieczność stosowania w tym przypadku przepisów przejściowych i utrzymania w mocy tego rodzaju aktów. Jeżeli natomiast zgadzamy się – Senat również – co do tego, że taki akt wykonawczy traci moc, to kwestią merytoryczną jest, czy utrzymać ten akt czy nie, oczywiście przy spełnianiu zasad wynikających z rzeczonych wyżej zasad techniki prawodawczej. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. A zatem proponuję, żebyśmy poprawki nr 1, 2, 3 i 5 głosowali łącznie, a później poprawki nr 4 i 6, każdą z nich odrębnie. Czy jest zgoda Komisji na tego rodzaju głosowanie? Nie widzę sprzeciwu. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. W takim razie przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawek nr 1, 2, 3 i 5, proszę o naciśnięcie guziczka za i podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciwny? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Myślę, że za chwilę będziemy mieli wynik. Zamykam głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników.

20 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Poprawki Senatu zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 4. Przypominam, że tutaj jest negatywne stanowisko rządu. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 4, proszę o podniesienie ręki. Jeszcze nie zniknął nam wynik poprzedniego głosowania. Nie wiem, czy już możemy głosować. Możemy. Dobrze. Zapytam jeszcze raz. Kto jest za, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję bardzo. Kto jest przeciwny, proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie guziczka przeciw. Kto się wstrzymał? Czy wszyscy już oddali głos? Chyba wszyscy. Zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników.

Za było 9 głosów, przeciw było 12 głosów, nikt się nie wstrzymał.

Negatywnie zaopiniowaliśmy poprawkę nr 4.

I poprawka nr 6. Bardzo prosimy o wyświetlenie przycisków do głosowania. Mamy już pulpit głosowania. Jeszcze się upewnię, że stanowisko rządu wobec tej poprawki jest pozytywne. Dobrze. Wobec tego głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 6, proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie guziczka. Dziękuję bardzo. Kto jest przeciwny? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

20 głosów za, nikt się nie wstrzymał, nikt nie był przeciwny.

A zatem wszystkie poprawki zostały przez Komisję rozpatrzone.

Teraz, szanowni państwo, proponuję, żeby wybrać posła sprawozdawcę. Proponuję pana posła Grzegorza Matusiaka.

Poseł Grzegorz Matusiak (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Wyraża zgodę. Czy jest inna propozycja? Nie ma. Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Wybraliśmy pana posła.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):

Czy jutro o godz. 9.00 mamy przyjść tutaj czy do Sejmu?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

O godz. 9.00 mamy posiedzenie Komisji.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):

O godz. 9.00 zaczyna się też posiedzenie Sejmu. Jest pytanie, czy w ogóle będą głosowania.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Szanowni państwo, wobec tego proponuję, żebyśmy na chwilę poszli na początek na wnioski formalne i później przyszli na posiedzenie Komisji.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):

Właśnie o to mi chodziło.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Na tym, szanowni państwo, wyczerpaliśmy porządek dzienny i zakończyliśmy posiedzenie Komisji. Dziękuję państwu za udział. Do zobaczenia jutro. Zamykam posiedzenie Komisji.